

IDEA (LOPS21)

FI2 Etiikka

8. Kohti omaa hyvää elämää

Virittäytyminen aiheeseen

- Voisiko toiselta galaksilta tullut vierailija päätellä ihmisiä tarkkailemalla, millaista on ihmisten hyvä elämä? Perustele.
- Mitä avaruusoliot näkevät, kun he tarkkailevat ihmisiä?

Virittäytymisen aiheeseen

- Pohdi:
  - Mikä on mielestäsi elämän tarkoitus?
  - Mistä eri asioista ihminen voi löytää tarkoituksen?
  - Voiko tyydyttävän vastauksen edeltävään kysymykseen löytää Googlen kautta tai esim. Wikipediasta?

Elämänfilosofia pohtii elämän peruskysymyksiä

- Ihminen pystyy älynsä ansiosta pohtimaan elämän ja olemassaolon mielekkyyttä ja tarkoitusta.
- Aiemmin elämänfilosofiset kysymykset nähtiin paljolti uskonnollisina.
- Esimerkiksi 1900-luvulla monet filosofit ja taiteilijat ovat pohtineet elämän mielettömyyttä.

Elämän mielekkyys

- Pitkään eurooppalaisessa kulttuurissa ihmiselämän tarkoitus määrittyi uskonnon kautta.
- Teollistuminen ja tieteiden kehitys 1800-luvulla muutti tätä.
  - Syntyi ajatus ihmiskunnan edistyksestä.
- 1900-luku ja sotien kauheudet murensivat edistysuskon.
- Heräsi kysymys: Onko elämässä ylipäättään mitään mieltä?

Albert Camus: Elämän mielekkyys?

- Albert Camus oli ranskalais-algerialainen kirjailija, ohjaaja, aktivisti ja filosofi, joka pohti, onko elämässä ylipäätään mitään mieltä.
- Mikä on elämän tarkoitus?
- Ongelman ydin:
  - Ihminen etsii elämälleen merkitystä, mutta universumi on itsessään merkityksetön!
  - Miten tämän ongelman voisi ratkaista?
- Sen sijaan, että etsittäisiin elämän suurta tarkoitusta, on kapinoitava ja hyväksyttävä elämän tarkoituksettomuus (absurdus).
- Sekä Jumalaan tukeutuminen että kaiken toivon heittäminen ovat Camus'n mielestä liian helppoja, pelkurimaisia ratkaisuja. Enemmän henkisiä voimia vaatii löytää elämän pienet merkitykselliset hetket mielettömyyden keskellä.

Entä se elämän tarkoitus?

- Frank Martela:
- Mikä on ihmislajin syy olla olemassa?
  1. Onko kaiken takana yliluonnollinen olento?
    - Jos on, tarkoitus tulee sieltä.
    - Ihmiskunta on olemassa jonkin jumalallisen syyn vuoksi, jonka saattaa ymmärtää pyhiin teksteihin tutustumalla.
  2. Jos ei ole yliluonnollista olentoa, yleistä tarkoitusta ei ole.
    - Tarkoitukset tulevat asioiden ulkopuolelta.
- Kivellä ei varsinaisesti ole mitään tarkoitusta, mutta jos joku käyttää sitä vasarana, sillä on tarkoitus. Vastaavasti jos Jumalaa ei ole, maapallon elämällä ei evoluution tuottamana luonnonilmiönä ole mitään ulkoa asetettua tavoitetta, päämäärää tai kosmista tarkoitusta. Kysymys yleisestä elämän tarkoituksesta jää siis vaille vastausta.

Entä se elämän tarkoitus?

- Osuvampi kysymys on: **Mikä tekee elämästä merkityksellisen?**
  1. Haluamme ymmärtää itseämme ja maailma.
  2. Elämän merkityksellisyys syntyy tavoitteista, suurista päämääristä, joita voimme itsellemme asettaa.
  3. Merkityksellisyys syntyy siitä, että koemme elämämme arvokkaaksi.
  4. Muut ihmiset (ei *yksilö* vaan *suhdelo*).
- Martela kiteyttää: **Elämän merkitys syntyy siitä, että tekee itselleen merkityksellisiä asioita ja tekee itsensä merkitykselliseksi muille.**

Autenttisuus kunniaan!

- Jos olemme täällä vain kerran, on syytä elää autenttinen eli aito, oma elämä.
- Epäautenttinen oleminen:
  - mennään massan mukana
  - ei mietitä mitä elämältään haluaa
  - janotaan pinnallisia kokemuksia
  - tehdään korviketoimintoja
  - ei kohdata toisia.
- Autenttinen oleminen:
  - aito, oma elämä
  - läsnäoleva ja tiedostettu eläminen
  - kuolevaisuuden tiedostaminen.